

Družstevní Asociace České republiky slaví 25 let a 170 let družstevnictví

První družstvo na území ČR byl Pražský potravní a spořitelní spolek, který byl založen roku 1847. Byl osobitým družstvem s víceúčelovou činností. Členové si v družstvu ukládali svoje úspory a za takto vzniklý kapitál bylo nakupováno zboží běžné denní potřeby. Členskou základnu tvořili převážně dělníci a drobní řemeslníci.

Zlatou éru zažívalo družstevnictví mezi dvěma světovými válkami, v období tzv. První republiky, kdy prezident T. G. Masaryk byl velikým stoupencem a podporovatelem družstevní idey spolu s agrárnickým premiérem Antonínem Švehlou. Rozvoj družstevnictví probíhal bez mocenských a politických zásahů a radikálně rostl počet družstev všech typů. Družstva se vedle profesního zaměření členila podle národností, politické příslušnosti či náboženského vyznání.

Statuten

für den ersten Prager Sparverein zur Erzielung billiger Preise der Lebensbedürfnisse.

I. Zweck und allgemeine Grundsätze.

§. 1.

Der Zweck des Sparvereins geht dahin, bei der stets zunehmenden und durch Umtriebe der Zwischenhändler noch erhöhten Theuerung der notwendigen Lebensmittel mittelst Einkaufes der Legieren in den möglichst billigen Preisen von den Urproducenten, den beizutretenden Mitgliedern aus der erwerbsfähigen mittleren Standesklasse für die theilweisen Einzahlungen ihrer Ersparnisse die Lebensbedürfnisse in den Einkaufspreisen zu verschaffen, mithin den sonst einzelnen Unternehmern zuzuführenden Gewinn dem Konsumenten selbst zuzuführen.

§. 2.

Dieser Zweck kann nur durch gemeinschaftliches Zusammenwirken aller Mitglieder, deren Anzahl ganz unbeschränkt ist, und durch genaue Leitung der verhältnismäßigen Einzahlungen für die gewünschten Lebensbedürfnisse erreicht werden.

§. 3.

Die Gesellschaft bildet ihren Fond:

- durch freiwillige unwiderrufliche Gaben,
- durch die Einlagen der einzelnen Mitglieder.

§. 4.

A. Ueber die freiwilligen Gaben wird ein eigenes Vormerkbuch geführt, selbe werden fruchtbringend angelegt, und

Rozvoj družstevnictví si vynutil vznik odpovídající legislativy. Již v roce 1866 koncipoval významný český právník JUDr. Antonín Randa osnovu, původně jen zemského, zákona o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství. Roku 1873 byl přijatý družstevní zákon platný v celém Rakousko – Uhersku. V Československu platil až do roku 1954.

Dnešní česká družstva vycházejí z dobrých tradic 19. století a První republiky. České družstevnictví je zastoupeno Družstevní Asociací ČR a účastní se života v organizaci Družstva Evropa a Mezinárodního družstevního svazu. Družstevnictví jako takové je schopno překonávat jak svoje vnitřní problémy, tak i vnější, mnohdy až likvidační tlaky. Družstevní forma podnikání je stále aktuální a konkurenceschopná, i díky uplatňování demokratických principů, vzájemné spolupráci a solidaritě.

Družstevní Asociace České republiky je zájmovým sdružením právnických osob k projednávání a řešení společných družstevních záležitostí, k ochraně, podpoře a uplatňování zájmů družstev a jejich členů.

DA ČR jako národní družstevní centrála sdružuje Svaz českých a moravských bytových družstev, Svaz českých a moravských spotřebních družstev, Svaz českých a moravských výrobních družstev a Zemědělský svaz České republiky.

DA ČR je také dlouholetým významným členem Mezinárodního družstevního svazu. Představitelé družstevnictví České republiky jsou také členy mezinárodních družstevních orgánů a organizací, v nichž zaujímají významné postavení.

DA ČR jako koordinační centrum českého a moravského družstevnictví reprezentuje zájmy družstevnictví vůči zákonodárné a výkonné státní moci a na veřejnosti. Ve vztahu k členským organizacím zabezpečuje poradenskou činnost, legislativní iniciativu a koordinuje postupy ve věcech společného zájmu. V jednotlivých oblastech mezinárodních vztahů prosazuje zájmy družstevnictví v zahraničí.

www.dacr.cz, www.dacr.coop, www.170let.cz